Székesfehérvár, 1905. XII. évfolyam, 96. szám. Kedd, augusztus 22.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására „Fejérmegyei Napló“ cim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Nyilt levél
a 67-es alapon állókhoz.

Irta: IFJ. GRÓF ZICHY JÁNOS országgyülési képviselő.

A mai politikai válság látszólagos megoldhatatlanságának kétségtelen oka a 67 és 48 összezavarásában és összetévesztésében rejlik.

A koaliciónak talán nem tudatos, de állandóan fölmerülő vezérlő gondolata az, hogy lehet 67-es alapon 48-as politikát, vagy 48 as alapon 67-es politikát csinálni.

Ez a gondolat – bármily jóhiszeműleg és a leghazafiasabb intenciók szerint legyen is megfogalmazva — merően tévedés azért, mert mig a 67 *reál-uniót*, addig a 48 tisztán *personal-uniót* jelent.

Mig a 67-nek föladata volt és marad *megalkotni és megőrizni a reál-unió föltételeit*, addig a 48 bevallott és teljesitendő föladata *a personal-uniót előkésziteni*. A 67-es pártok egyesitése tehát a reál-unió biztositása a jövő számára, a koalició fönnmaradása pedig állandó konfuziója két nagy elvnek, melyek igy egymást teljesen paralizálják és egy közjogi chaoshoz vezetnek.

A koaliciónak a jelenlegi formában való fönnmaradása tehát a közjogi kérdés kiküszöbölése helyett annak perpetuálását jelenti azért, mert a harcot idővel beleviszi egy és ugyanazon táborba, magába az uralkodó koalicióba.

Igy állván a helyzet, fölmerül előttem egy kérdés és ez az: vajjon az esetre, ha a korona a nemzeti aspirációknak katonai téren való megvalósitása elé nehézségeket nem gördítene és igy ezen törekvés megvalósulhatna, együtt maradna-e akkor is a koalició, vagy végre elválnának-e egymástól a különféle közjogi frakciók?

A válasz ezen kérdést illetőleg fontos a jövőre nézve azért, mert ettől függ annak megállapithatása, vajjon lehet-e 67-es alapon többséget alkotni, avagy többségben vannak-e tényleg már most azok, kik a personal uniót akarják előkésziteni. Ha az utóbbi eset forog fönn, akkor kár minden kisérletezés, akkor ne beszéljünk már 67-ről. Ha azonban az első eshetőség állana, ugy magát a kérdést közelebbről kell megvizsgálnunk.

A 67-esek még ma többségben vannak, ha a számarányt tekintjük azért mert eltekintve a horvátoktól, 200-on felül van 67-es képviselő a parlamentben. Ha ez a kétszáz és egynéhány képviselő, ki ma már sem nem liberális, sem nem konzervativ, hanem a kibontakozás keresésében 67-es alapon körülbelül egy, ugyancsak magaévá tenné az egyesült ellenzék ismert föliratának közjogi fölfogását – miért nem lehetne ez alapon, kérdem, egy *uj 67-es pártot* alkotni?

A fölirat maga közjogi tekintetben 67-es alapon áll és mondhatnám, kerüli azon közjogi vonatkozásokat, melyek a 48-as párt programmját illetik. Mit jelent ez? Nézetem szerint azt, hogy a koalició instinktive érezte közjogi álláspontjának tarthatatlanságát és a két alternative közül a 67-es álláspontot választotta. De ezen állapot nem lehet állandó egyszerüen azért, mert in ultima analysi, a mint a koalició alapján *idővel* tényleg új közjogi alakulás állana be, a két különböző közjogi alapon álló frakció közt feltétlenül kenyértörésre kerülne a dolog és a válság a maga *teljes nagyságában* ismét ellőttünk állana.

Azt vetik ellen, hogy a jelenlegi 67-esek fuziója lehetetlen, mert köztük más politikai kérdésekben nagy ellentétek állanak fönn. Ez igaz. De hát nagyobb és több elvi különbség ezen frakciók közt sem léteznék, mint a mennyi és a minő létezik a jelenlegi koalicióban. A domináló közjogi kérdésekben pedig meg volna az egység, a mi lényeges és a mi a jelenlegi koalicióban el sem képzelhető. Ha 48-asok 67-esekkel *ideiglenesen* egyesülhettek egy oly föliratban, melynek közjogi részét elvégre elfogadhatja minden 67-es, miért ne egyesülhetnének az összes 67-esek *állandóan* ezen állásponton?

Két nagy előnye volna ezen egyesülésnek. Az egyik az, hogy nemzeti irányban egyesülhetne minden 67-es törekvés, a másik, hogy a 67 esek igy nem volnának feszélyezve a 48 as párt által, mely, ha a koalicióban uralomra akar jutni, végre is csak kell, hogy 48-as közjogi elvei közül egyiket vagy másikat megvalósitsa és igy elvi tekintetben örökké befolyásolná magában a koalicióban a 67 es irányzatot.

Tisza gróf politikája megbukott, pártja exponált zászlóvivői elestek a választási harcban. A volt szabadelvü párt 67-es katonái mindannyi közlegény, kik zászlóvivőt varnak, a ki azon irányban vinné a pártot, a melyben a nemzeti akaratot a korona akaratával összhangzásba hozni és ez alapon az országot végre azon kétségbeejtő helyzetből kiszabaditani lehetne, melyből kiutat az adott viszonyok közöt nem lát senki.

Viszont ezáltal a 48 as párt is megszabadul egy nagy tehertől, mely feltétlenül nyomasztólag hat reá s mely nem egyéb, mint az, hogy propter bonum pacis egyelőre 67 es politikára kellene magát elszánnia, mely ellen evtizedek óta elvi álláspontot foglal el; karoltve kellene neki harcolnia a néppárttal, melytől ugyszolván minden elválasztja, küzdeme kellene Bánffyval együtt, kiről azt mondják, hogy annakidején tüzzel-vassal pusztitotta e tábor katonáit és végül ugyanazt a zászlot kellene lobogtatnia, melyet a disszidensek a 67-es táborból hoztak magukkal.

A 48-as párt tehát visszaszerezné politikai akció-szabadságát, de egyuttal egy *nemzeti alapon egyesült* 67-es koalicióval állván szemben, nem fordulna többé az obstrukció fegyveréhez, különösen nem most, mikor az alkotmány és alkotmányosság védelmében oly lelkes és szivós harcot vivott.

Félre tehát a személyes antagonizmussal, félre a bús emlékeken való szüntelen rágódással. A parlament az elvek harca, ott csak elvek egyesithetnek és választhatnak el s nem szimpatiák vagy antipatiák. A leghatalmasabb egyesitő kapocs pedig a 67, vagy a 48.

Deák Ferenc a 67-es törvényekbe befektette a *stabilitás* gondolatát, lehetetlen, hogy e müvet csak 37 évnek szánta volna. A kiegyezés óta nagyot fejlődött anyagilag az ország s hogy daczára a váltakozó kormányok hibás közgazdasági és kulturális politikájának, az ország tényleg fejlődött és haladt, legjobban bizonyitja, hogy a talaj, melybe nemzeti életünk gyökerei bocsájtvák, éltető és fejlesztő erővel bir.

Ha a 48 as párt a koalició által uralomra jutna, végre is nem tehetne egyebet – ha hű akar maradni tradicióihoz — mint *következetesen elkésziteni a talajt a personal-unió számára*. S ha ez egyszer meglesz, ki állhat érte jót, a ki tudatában van azon nagy etikai hiánynak, mely abban rejlik, hogy tényleg nincsen nemzeti dinasztiánk – kérdem, ki állhatna ezért jót, hogy ez a kapocs — egyedül az uralkodó személye — képes lesz arra, hogy ezen két oly különböző temperamentummal megáldott nemzet között esetleg keletkezhető közgazdasági vagy egyéb konfliktusokat eliminálja. Ha lassan minden összekötő fonalat elvágtunk, ha mint független két állam állunk egymástól elválasztva, egyedül a közös uralkodó személye tényleg már nem lesz képes arra, hogy az adott viszonyok közt az egyensúlyt az uralkodásban föntarthassa. A dinasztia hatalmi poziciója tehát egyszerre meg fog inogni mind a két államban, mert a kiélesedhető ellentétek, melyek a két szomszéd államban mindig előfordulhatnak, *a fejedelem személyében* fognak egyesülni és kicsucsosodni.

A válság megoldása, még pedig szigoruan 67-es alapon való megoldása tehát nemcsak a nemzetnek, nemcsak a monarchiának, hanem a dinasztiának is eminens érdeke.

Deák Ferenc nagy elméje és hazafiui szive nem hiába alkotta meg a kiegyezést ugy, a mint megalkotta. A reál-uniót határozottan és pragmatice azért domboritotta ki benne, hogy azt mindenki lássa és érezze, hogy az valóban reális legyen és nem ideális, hogy a personál-unió lehetősége, melyet ő az adott viszonyok között perhorreskált, be ne következhessék. Deák feláldozott egy ideált a nemzet fundált biztonságának érdekében, feláldozta azért, hogy biztositsa hazánk pozicióját Európában azon veszedelmes nemzetközi helyzetben, melybe beleékelte a sors.

A mikor Deák megalkotta a kiegyezést, elsősorban nemzetközi politikát csinált és nagy államférfiui éleslátásával a nemzet biztonságára vonatkozó lényegest el tudta választani a lényegtelentől. Az érzelmi momentumot kiküszöbölte, mint kevésbbé lényegest és azt a formát és tartalmat választotta, melyet hazánk számára az észszerüség diktált.

A nemzetközi helyzet reánk nézve azóta csak még sulyosabb lett. Egyrészt a forrongó nagy szláv birodalom, másrészt az egységes nagy Németország között állva, tényleg szükségünk van arra, hogy bizonyos tekintetben nemzetiségeinkre melyekre igy sokkal nagyobb attraktiv erőt gyakorolhatunk, mintha idővel teljesen elválva Ausztriától, velük szemben tisztán és kizárólag egyedül csak saját erőnkre volnánk utalva. Ez esetben az attrakció a szláv és német birodalmak részéről egy csapásra feltámad és mi a dekompozició utján szédületes gyorsasággal haladunk a Balkán-államok kategoriája felé.

Ez csak nem lehet ideálunk, nem lehet nemzeti törekvéseink netovábbja!

A reál-unió fenntartása tehát hazánk nemzetközi biztonságát és befolyását jelenti egy oly alapon, mely nem nyujt teljes függetlenséget, mig a personál-unió, nem jelent egyebet, mint azt, hogy idők multán *a nagy nemzetek harcában* játéklabda gyanánt dobatnánk ide-oda, mint bár független, de tényleg *kis nemzet*, mely *nagy* tradicióinak csak ugy felelhet meg, ha azok fenntartásának feltételeit okossággal, bölcs mérséklettel s ha kell bizonyos áldozatok árán fundált alapon megteremti és biztositja.

Ez a hatvanhetes politikának nagy nemzeti hivatása — *ezért kell egyesülni a 67-es pártoknak.*

497/905.

Pályázati hirdetés.

A móri róm. kath iskolánál megüresedett osztálytanitónői állásra ezennel pályázat hirdettetik. Évi fizetés 800 korona, egy szoba, egy öl tüzelő fa. Kötelessége a mindennapi és az ismétlő iskolákat tani-

tani. A tannyelv magyar, de a német nyelv tudása is megkivántatik. Felszerelt kérvények a rom. kath. iskolaszék elnökéhez, Schweighardt Veremund h plebánoshoz, Mór, f. hó 30-ig beterjesztendők.

Ünnepi beszéd

a székesfehérvári székesegyházban Szent István ünnepén tartotta: **Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR** egyet. tanár.

Kedves keresztény hivek!

Mi több: a templom, vagy a szentje? A templom szét van dúlva, falait szétszedte töröktatár, de a szent él. Mi több: csont, por, hamu, sír vagy az Istenben megdicsőült s a nép hitében élő lélek? Csont, por, hamu elszóródott, sírját hiába keresem, de a megdicsőült lélek él, mint ragyogó nap jár fölöttünk, melyet a magyar nép egéről leakasztani nem lehet. A népnek szivében él a szent mint a nemzet atyja és királya; Magyarország fölé hajolva látja alakját, mintha édes atya hajolna gyermekének bölcsője fölé. A világtörténelemben él a Szent, mint óriás, ki az első évezred végén megindul, hogy egy uj évezredbe tapossa bele nemzetének utjait. A kereszténység életében él a Szent, mint hatalmas szellem, az erős akarat és a kegyelem nagy stilusában kialakitva s az erény eszményi magasságaira emelkedve s elragadtatva kiáltom: hisz ez Ő s én Őt keresem! Nem a sirt, a port, a templomromot, hanem az Istenben megdicsőült szentet, azt a lelket, ki hitet oltott és lelket vert belénk, — azt a hatalmas szellemet, ki egyéniségének bűbájával ragyog felénk 900 éves sötétségen át, — azt az eszményi nagyságot, mely hódolatot követel s ugyanakkor magához emel.

* * *

Mi jellemzi Szent István szellemét? Minden szellemóriásnak, legyen az költő, filozof, művész, szent, belső, lelki világága van melynek sötétségét vagy ragyogó fényét kiáraszják korukra. E világ mély, mint a tenger s magas, mint a csillagos égbolt. E belső világban gyulnak ki az eszmék, fényükből szórnak fényt s kincseik aranyporával hintik be a környezet ólmos levegőjét. Szent István lelki világát a XI. század komoly, szent kereszténységnek eszményei töltötték ki. Lelkében ragyogtak Krisztus s a Szent Szüz s a szentek ideáljai, a pálmás vértanuk, a liliomos szüzek; gondolatai mind az örökkévalóság jegyében álltak. Lelkülete istenfélő és gyermekded, áhitata illatos és lendületes volt; a kétség felhője nem vetette reá árnyékát s kedélyét a szent béke varázsa ihlette. A XI. század kulturája minden izében össze volt forrasztva a kereszténységgel; iskolái mint a fecskefészkek a templom oldalán; városai mint a kagylók, melyeknek gyöngyei a dómok voltak. Ez a szellem ugyanakkor egy félhomályos, mystikus homályba vezetett, mely a világitéletet várta s a praedestinációnak aggodalmaival volt telitve, azért alázatos és penitenciás volt; kegyelemre utalt s imára tanitott.

E csodálatos, bűbájos világban élt Szent István, lelke itt feszült meg, itt lett a vágyak emberévé és az imádság angyalává; s a mivel eltelt, azt kiáltotta ki a világba: Krisztust! Krisztust, a valóságos Istent, — az Üdvözítőt, — a bünbocsátót, — a kegyelem forrását, — az örök élet megnyitóját. Ennek a Krisztusnak épitette templomait, az ő kegyelmét lehelte életébe, — az ő erejét fektette törvényeibe, — az ő tekintélyét tüzte föl koronájának görbe keresztjébe, ezt foglalta kardja markolatába, — az ő imádandó vérével pecsételte meg alkotásait.

Ezt az imádandó Krisztust kiáltja felénk is Szent István, prófétánk és apostolunk! s óva int, hogy ne alkudjunk meg ez örökségünkön senkivel, sem modern prófétákkal, sem bűbájos geniuszokkal, sem a káprázatos haladás imponáló hatalmával. Mert járnak köztünk is modern próféták, kik a géniusz ragyogásában s az ékesszólás varázsával hirdetik Krisztust, de nem az egész, nem a keresztény Krisztust.

Róla ir fölségesen Goethe s hirdeti, hogy az isteni senkiben sem gyuladt ki oly ragyogóan mint Krisztusban, jóllehet fölragyogott az Sokratesben, Plátóban, Rafaelben, fölragyog a napsugárban s jelentkezik a fenyves illatában Ime az isteni Krisztus. De ez nem a keresztény Krisztus. Goethe is érzi, azért mondja Gretchen Faustnak: „du hast kein Christentum." Mert a kereszténység Krisztusban a valóságos Istent hiszi Péter apostollal: „Te Krisztus vagy az élő Isten Fia" és a meggyógyult vakkal leborul előtte és imádja „et procidens adoravit eum."

A modern szellem Krisztusban ünnepli az eszményi embert. Róla ir fölségesen Chamberlain, hogy a ki Krisztust valamikor nemcsak szemmel, hanem lélekkel látta, azt többé el nem felejti. Igen. Krisztus az eszményi ember, de a kiben közénk lépett az üdvösség. Lépten-nyomon a maga személyéhez való viszonytól teszi függővé az üdvöt. Ő nemcsak vezető, hanem ő az ut s az ajtó. Beszédeiben mindenütt az játsza a főszerepet, hogy „énerettem", „énbennem", „éntőlem". Sohasem lépett fel a történelemben ember, ki igy fölöje helyezkedett volna a világnak s minden egyes emberi leleknek.

A modern szellem ünnepli Krisztusban a szenvedő, konyörületes, irgalmas embert, a szenvedések emberét, — az alázat, a megadás, a türés tipusát. Róla ir fönségesen a sötét Tolstoj, ki bogáncsot, töviskoszorut s kancsukát lenget kezében. Igen, Krisztus irgalmas és megadásteljes, de az ő szenvedése engesztelő s helyettesitő áldozat, miatta s általa nyertünk kegyelmet mindnyájan. Ő megbocsátja bűneinket s nekünk az kell; bármennyire botrankoztak s botrankoznak régi farizeusok s modern hitetlenek, megis csak igaz, hogy az emberi szív erzi bűnösségét s bünbocsánatot, irgalmat, üdvösséget keres, s azt meg is találja, de nem a tehetetlenül szenvedőben, hanem a szenvedést s halált a föltámadás hatalmával legyőző Istenemberben!

Ez eröteljes, mélységes keresztény hit ragyog szt. István homlokán, ez koronájának görbe keresztjén. E szellemmel eltelve áll a magyar nép elén s égbe nézve kiált felénk: ime látom nyitva az eget s Jézust az Isten jobbja felől; Jézust az Istenfiát, az Isten üdvözitő erejét.

(Vége köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Prohászka Ottokár dr. a Ker. Munkásegyesületben.** Nagy örömet szerzett Prohaszka Ottokár dr. a Székesfehérvári Ker. Munkásegyesület tagjainak Szt István napján: a szent mise végeztével azonnal az egyesület helyiségébe sietett, hogy langszavával türelemre, kitartásra és tettre buzditsa a keresztény szocializmus tiszteletremeltó bajnokait. A keresztény szocializmus nagynevü apostolának munkásegyesületünk iránt megnyilatkozó ezen gyöngéd figyelme kimondhatatlan jó hatással volt a nagy számban összegyült tagokra. A lelkesedés tüze hatalmasan fellobogó langra gyuladt, és erőt öntött a gyöngékbe, kitartást a csüggedőkbe, tettrekészséget az eszme lelkes bajnokaiba. Szünni nem akaró eljenzés riadt az apostol beszéde nyomán és a kerges tenyerü de nemesszivü munkások oszinte lelkesedéssel ünnepeltek nagynevü vezéruket. A lelkesedés ezen tenkölt pillanataiban meg Kiss Kálman, az egyesület világi elnöke beszélt nemes hevvel, s mondott köszonetet a munkások barátjának.

— **Diszebéd.** Szent István király ünnepén dr. *Varosy* Gyula megyéspüspök diszebédet adott, a melyen az egyházi és világi elökelőségekből 85-en voltak meghiva. Szintigy diszebédet adott a megyéspüspök aug. 18 án Ő Felsége születése napján, a melyre az elökelőségek közöl 43-at hitt meg. Ő Méltósága mindkét alkalommal lelkes szavakkal köszöntötte fel Ő Felségét.

— **A vármegye rendkivüli közgyülése.** Fejérvármegye közönsége tegnap délelőtt 11 órakor rendkivüli közgyülest tartott, melyet a közgyülés által kiküldött 50-es bizottsag ülése előzött meg. A közgyülésen melynek egyedüli tárgyát az ötvenes bizottság véleményes előterjesztése képezte, és amelyet annak idején egész terjedelmében ismertettünk, Fiáth Pál báró főispán elnökölt. Az 50-es bizottság ezen előterjesztésben inditványozza, hogy mondja ki a vármegye törvényhatósága, miszerint tisztviselői az önkéntes adókat elfogadják, de azokat nem szolgáltatják át az államkincstárnak, hanem valamely pénzintézetnél Fejérvármegye közönségének számláján fogják elhelyezni. Báró Fiáth Pál főispán bejelenti, hogy az ez ügyben hozandó határozat ellen felterjesztéssel fog élni, mert az ötvenes bizottságot nem ismeri el, mint olyat, amely előterjesztéseket tehet. Kijelenti továbbá, hogy a hozandó határozat csak akkor fog érvényre emelkedni, ha a miniszter azt jóváhagyja. A névszerinti szavazásnál 52-en az 50-es bizottság előterjesztése mellett, hárman pedig, névszerint: Dr. Szüts Andor. dr. Burchard-Bélaváry Rezső és Köhler Albert ellene szavaztak.

— **Eljegyzés.** Jandrók Viktor Falubattyán község jegyzője eljegyezte Viniss Antal lepsényi lakos földbirtokos szép, kedves és művelt leányát Vilmát.

— **Kir. tanfelügyelő szabadságon.** Gróf Festetics Bennó f. hó 20-án kezdette meg hat hétre terjedő szabadságát. Székesfehérvár és Fejérmegye kir. tanfelügyelőségének vezetését, ezen idő alatt, Szentgericzei Nagy Géza kir. s. tanfelügyelőre bizta.

— **Pályázat.** Az alsó-alapi rk. népiskolánál egy segédtanitói állás megüresegett, melyre ezennel pályázat hirdettetik. Javadalom: 650 korona, lakás, — butorozott szoba — fütés. Pályázati határidő szept. 5. Pályázó képesitett tanférfiak folyamodványaikat az alapi plebánián nevezett határidőig nyujtsák be. Orgonálásban jártasak előnyben részesülnek.

— **Gép bemutatás.** A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület f. evi szeptember hó 3 án délelőtt 11 órakor Bajzáth Ignác székelyhidi lakos tulajdonát képező szabadalmazott kosárbetéttel cséplési és kukoricaszártépési próbát végeztet báró Springer Mária Adony Puszta-Szabolcsi uradalmában. Felhivjuk ennél fogva a gazdaközönséget és az érdeklődőket, hogy a fent emlitett napon és időben Adony Puszta-Szabolcsi uradalomban minél számosabban megjelenni szivesked jenek.

— **Halálos végü szerencsétlenség.** Sörédről irják lapunknak: Maurer Jakab továbbá leánya özv. Virág Józsefné és ennek 32 éves József nevü legény fia a napokban babot cséplettek az udvaron, miközben nagyapa és unoka összeveszetek. Az utóbbi, aki hülye, epileptikus és rendkivül ingerlékeny természetü volt, csakhamar nekiesett nagyapjának és fojtogatni kezdte. A 80 éves agg segélykiáltásaira leánya a kezében levő favellával a fojtogató legényre ütött, mire ez visszafordulva édesanyjára akart rontani, miközben a feléje védelemül tartott villába futott. A villa hegye belefuródott a legény ballágyékába, aki nyomban összeesett és másnap reggelre meghalt. A halottat felboncolták, a szerencsétlen anya ellen pedig megindították a bünvádi eljárást.

A hazátlan bitangok ujabb gazsága. A szocialdemokraciának városunk földjébe ültetett eszméi bőven termik a gyümölcsöt. A kőmives és ács munkások egyrészе valósággal megavdult s mint a veszett kutyák megtámadják és megmarják azokat a munkásokat, akik nem tartoznak a vörös zászló bitang bandájába. Felkeresik a legelhagyatottabb, rendőrségtől és emberi szemtől messze eső helyeket s ott rontanak rá mitsem sejtő keresztény munkásokra. Ezzel a megvadult minden emberi érzésből kivetkőzött aljas bandita szövetséggel csak a revolver segithet, miután az önvédelem joga megillet minden igaztalanul megtámadott embert. — A legujabb gaz támadás a Tác és Szabadbattyán közti uton egy szőllők közt levő mély völgyben történt szombaton délután, midőn a keresztény munkások a munkából hazafelé tartottak. Ugyanakkor jött egy szocialdemokratákkal megrakott kocsi is. A keresztény szocialisták tudva azt, hogy a demokraták minden alkalmat felhasználnak, hogy belekössenek a keresztény érzelmü munkásokba, azon voltak, hogy kikerüljék az utonálló bandát. Ezek azonban ha kikerülték őket, akkor őrülten vágtattak a ker. szocialisták kocsija után, ha pedig a ker. szocialisták voltak hátrább, akkor oly lassan mentek, hogy okvetlenül el kellett őket kerülni. Mikor egy izben a keresztény munkások kénytelenek voltak velük találkozni, akkor a demokraták szokás szerint a leggyalázatosabb és legaljasabb kifejezésekkel illették őket, majd

00000137

pedig leugrálva a kocsiról a *készen tartott* dorongokkal és ácsbárdokkal reájuk támadtak s közülük Ruska János és Kuglics József munkásokat sulyosan megsebesitették. A keresztény munkások a rendőrségnél jelentést tettek az esetről s azonnal kivonult 4 rendőr s a gaz támadókat lefülelte a Széchenyi utcán s megmotozva kocsijukat a bünjeleket elszedte tőlük. A gaz támadás alkalmával a világmegváltó szocialdemokráciát a következők képviselték: Horváth Ferenc, Pigler Ferenc, Háden Ferenc, Bencsik Imre, Halász István, Gál János, Kováts József, Halász József, Lerner Kálmán, Schlett István. Végre is a rendőrség, ha nem akarja, hogy teljes anarchiává fajuljanak az állapotok, drákói szigorral lépjen fel az emberiség e söpredékével szemben.

— **Nem lesz marhavásár.** A f. hó 27. és 28-ik napjain tartandó országos vásárra a vármegye több községében és magában a városban is uralkodó ragályos száj- és körömfájás miatt tilos a szarvasmarhák felhajtása.

— **Rendőrök és földmives legények harca.** Földmieslegényeink erkölcsi elvadultsága és féktelen duhajkodása a minden vasár és ünnepnapi véres verekedésben nyilvánul meg. A maroshegyi Szent-István napi bucsu sem mulhatott el annélkül, hogy néhány garázda legény meg ne szentségtelenitse a napot. Valóságos harc folyt itt le a rendőrök és a földmieslegények között. Az eset előzményei a következők: A délután folyamán valakinek eliopták a kabátját. A megloptott az esetet megjelentette a rend fenntartására kiküldött Rozman Lajos és Kaudt András rendőröknek. Este 6 és 7 óra között Rozman rendőr az ellopott kabátot Nyikos György Csutora-utca 3-szám alatti lakos vállán pillantotta meg és elakarta tőle venni, Nyikos erre Hegyes András nevü társával Rozmanra rontott, akit taszigálni kezdtek. Kaudt rendőr szorongatott társa segélyére sietett, de vesztére, mert ekkorra Radács István Sumics Ferenc, Boross István, Boross József, Balog János szederutcai legények is a helyszinen termettek. Kaudt rendőrt fejbeverték, a földon fekvő Rozman Lajost pedig balkezén a csukló felett megszurták. A rendőrök kardot rántottak és támadóik közül többet megsebesitettek. Végre mégis a tulerő győzött volna és a duhaj legények talán holtra szurkálják a rendőröket, ha Rozmannak mentő gondolata nem támadt és elő nem rántja revolverét. Ennek láttára azután a támadók széjjel futottak. A duhaj bandát hatóság elleni erőszak cimén feljelentik a helybeli kir. ügyészségnél.

— **Kovács Pista megkerült.** Kovács Pista, a nagyperkátai 8 éves szökevény, aki kigondolt mesével a helybeli rendőrséget mintegy két hétig tette bolonddá, most Urhidán működik, mint ezt egy a szolgabiróri hivatalnál tett hivatalos jelentés mondja. Mihályi József urhidai lakos hazafelé tartott a sárosdi országos vásárról, amikor a fövenyi csárdánál egy 8 év körüli fiu kéredzkedett fel kocsijára. Elmondta, hogy Kovács Istvánnak hivják, apja Kovács György elhagyta, anyja elhalt és két év óta koldulassal tengeti életét. Mihályi Józsefnek megesett a szive Kovács Pistán, elvitte haza és bejelentette a főszolgabirónak, hogy a fiut magánál tartja. A gyerek által elmondottak szemenszedett hazugságok. Kovács Pista Nagyperkáta község gondozottja. Már vagy tizszer szökött meg gondozójától és legutóbb itt járt Szekesfehérvárott és a város tartotta, mig turpissága ki nem tudódott. Mikor aztán innen hazafele toloncolták, Adonyban megszökött a tolonckisérőtől. A fiut most valoszinüleg valamelyik javitóintézetben helyezik el.

— **A Duna halottja.** Adony község határában a napokban egy 17 év körüli férfi hulláját fogták ki a Dunából. A hullában Apró Mihály 17 éves ercsii legényt ismerték fel aki, aki körülbelül egy héttel ezelőtt tünt el szüleinek lakásáról. Ezideig nem lehetett megállapitani, hogy Apró Mihály öngyilkosság vagy véletlen szerencsétlenség folytán lelte halálát a Duna hullámai között.

2—3 kosztos diák egy tanitonál teljes ellátásra esetleg zongoratanitásra elfogadtatik, tudakozódni lehet Várkörut 17 sz. a.

— **A könyvnyomdászok mulatsága,** mely e hó 20-án tartatott meg, ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben sikerültnek mondható. A másnapi kora reggeli órák vetettek csak véget a mulatságnak, melynek párja jó kedv és kedélyesség tekintetében nem akad hamarosan.

Jelen voltak: Ács Jánosné, özv. Csizmás Elekné, Deutsch Arminné, Fazekas Lajosné, Hlavatsch Ferencné, Koszorus Ignácné, Kreutzer Gusztávné, Molnár Mihálynné, Németh Józsefné, Polgár Sándorné, Szili Jánosné, Sztupa Viktorné, Tóth Ferencné; továbbá: Ács Juliska és Mariska, Csizmás Lujzika, Csonka Izabella (Várpalota), Goldschmied Regina, Kreutzer Mariska, Koszorus Mariska, Molnár Mariska, Németh Mariska, Polgár Ida és Katica, Sepsi Mariska, Szili Lujzika és Tóth Rózsika.

Éjjel az utcán. Vasárnap éjjel az Ószutcán és a Rakoczy-utcán halado békes polgárok futva menekültek három garazda katona elől, akik lecsatolt bajonettal kezükben ektelen lármával vonultak végig az utcán, tettleg inzultálva azt, aki idejekorán nem tért ki utjukból. A katonák garazdalkodásának a Rákóczy-utcán lefelé halado rendőrörjárat vetett véget, a mely a tüzoltó laktanya előtti térségen utjukat állta. A rendőrök láttára a katonák egyike megugrott, kettő azonban oldalfegyverével támadt a rendőrökre. Nagyon természetes, hogy a rendőrök szintén kardot rántottak és igy sikerült támadóikat megfutamitani. A garázdalkodó katonák körül a rendőrök kettőt, nevszerint Gotthardi János és Greitzer Pál 69-ik gyalogezredbeli közlegényeket felismerték. A rendőrség feljelentette őket az ezredparancsnokságnál.

Civakodó házasfelek. Shuklik János téglagyáros és neje szül. Bizony Maria valami felett összeszólalkoztak. A dolognak az lett a vége, hogy Shuklik nejét egy téglával véresre verte. Az asszony férje ellen sulyos testi sértés cimén tett feljelentest.

Ludtolvajlás. Varga Ferencné királysori lakosnő szombaton reggel arra ébredt, hogy az udvaron álló ketreceből két darab kövér ludját eloptak. A rögtön megejtett nyomozás során a tolvajt Kneisz Máriát akkor fogták el, amikor a lopott ludakat árulta. A tolvajt a rendőrség letartóztatta.

Utcai késelés világos nappal. Pincés Egyed János Csorda utca 5. szám alatti lakos vasárnap délben Bognár József Forgó-utcai lakossal hazafele tartott lakására. Amikor Pincés Egyed János a ház kapujában kisérőjétől Bognár Józseftől elvált Sós Ferenc szintén Csorda-utcai lakos egy kővel hátulról főbevágta. Pincés nem is vette észre támadóját, de amikor megfordult, hogy szembe álljon vele, már akkor ott volt a küzdőtéren Sós Ferencnek három legény fia is. Ezek Pincést a földre tepertek és késeikkel ugy összeszurkálták, hogy a később megjelent mentők eszméletlen szállitották a Szent-György közkórházba. Délután Pincés magához tért és ekkor Sárkány Ferenc vizsgálóbiró kihallgatta. Az összeszurkált ember sérülése sulyos, de nem életveszélyes. Hogy mi volt az inditó oka a Sósék tettének, azt ezideig nem tudni. Annyi azonban bizonyos, hogy a Sós familia folytonosan üldözte Pincést. A lefolyt aratás idején Pincés Sósékkal szegődött el aratni Szabó András Királykut-utcai gazdához. Azonban itt nem maradhatott, mert Sósek folytonosan megöléssel fenyegették. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Tüz Bodajkon. A napokban kora reggel Schweighardt Marton bodajki lakos udvarán kigyuladt egy szalmakazal. Elsőnek a káros vette észre veszedelmet. Lármát csapott, mire a szomszédok és a helyszinen megjelent tüzoltók segitségével a tüzet egy órai erős munka után eloltották. Leégett hat szekér széna és több kereszt zab. A kár 600 korona. A tüz állitólag gyujtogatásból eredt. Ugyanis a szomszédban lakó Wachtler Imre 8 éves iskolás fiu, kit pajkosságáért Schweighardt több izben megfenyitett, gyakran fenyegetődzött azzal, hogy Schweighardt házát felgyujtja; közvetlenül a tüz kitörése előtt pedig látták a fiut, amint a szénakazal körül settenkedett. A vizsgálat megindult.

Az „Árpádfürdő"

hideg uszodája folyó évi augusztus 12-én délután ½3 órakor

MEGNYILOTT.

Bejárat kizárólag a Várkörutról (Csatornapart.)

Fürdő-idő:

Férfiak: Naponta reggel 6½—8½ óráig, délután ½3-tól este 8 óráig, szeptember hóban este 7 óráig.

Nők: Naponta reggel 9 órától déli 1 óráig.

Fürdő-árak:

Felnőttek fürdőjegye	30 fillér
Tanuló és gyermekjegy közös vetkőzőben	20 fillér
Lepedő	14 fillér
Kis lepedő (gyermeknek)	10 fillér
Törülköző	6 fillér
Férfiuszóruha	6 fillér
Nőiuszóruha	10 fillér
Gyermekuszóruha	6 fillér
Fürdőkalap	6 fillér

Jegyek kizárólag a fürdőpénztárnál kaphatók.

Rendkivüli közgyülés a városnál.

Kristóffy József belügyminiszter megsemmisitette a városi közgyülésnek junius 26-án hozott azon határozatát, mely az adóbeszedést megtagadja s eltiltja a tisztviselőket az ujoncozásnál való közreműködéstől.

Ezen ügyben tegnap d. u. 3 órakor rendkivüli közgyülés volt a városházán báró Fiáth Pál főispán elnöklete alatt. Hogy a vihar elkerülhetetlen volt, előre tudta mindenki. Az elnöklő főispán s maga az egész közgyülés igyekezett ugyan lehetőleg megőrizni higgadtságát, de részben Fiáth Pál báró azon különös szokása, hogy elnöki tisztje ellenére folyton beszédeket intéz a közgyüléshez s egyéb szónok hiján maga védelmezi a Fejérváry-kormány eljárását; másrészt pedig a közgyülés nagy többségének határozott meggyőződése, mely elitéli a mai kormányzati erőszakoskodást s a főispán szekértoló politikája — szinte kizárták a kisebb-nagyobb összezördüléseket. A vihar tetőpontra akkor emelkedett, mikor Holly Géza dr. a fogyasztási és egyéb adóknak beszolgáltatását tiltó inditványát akarta előterjeszteni. A közgyülés összehivását kérő iven világosan és határozottan ki volt tüntetve az inditvány, mivel azonban a közgyülési meghivón röviditve közölték az inditványokat, az elnöklő főispán jónak látta a merev negácio álláspontjára helyezkedni és az inditvány megtételének elleneszegülni. A lárma és kiabálás oly magas fokra hágott, hogy szinte nagyobb kellemetlenségektől lehetett tartani. A főispán magából kikelve hadonászott, az asztalhoz verte ceruzáját, kiabált, tiltakozott. A közgyülés tagjai hasonló hangos modorban adtak érzelmeiknek és gondolataiknak kifejezést, mig végre dr. Holly Géza egy közmondás alapján engedett s kérte, hogy inditványát a legközelebbi közgyülés napirendjére tüzzék ki. Természetes, hogy a kormány ezzel semmit sem nyert, Fiáth báró is csak egy ujabb esetleges viharral lesz kénytelen birkózni, mig most talán könnyebben tulesett volna rajta s a közgyülés is megszabadulna egy nehéz ügy tárgyalásától.

A közgyülés fél 5 órakor ért véget.

Az ülés első tárgya az aug. 28-ra kitüzött s a hétfői vásár miatt elhalasztandó közgyülés határnapjának megállapitása képezte. A közgyülés *Bilkei* Ferenc biz. tag. inditványára a határnapot aug. 29-re tüzte ki.

A jun. 26-ki közgyülésnek az adómegtagadásra vonatkozó határozatát Kristóffy belügyi ügyvezető megsemmisitette. Tóth István felolvasta a hosszu leiratot. Dr. *Saára* Gyula beszédét először a főispánhoz intézi, a kit a legutóbbi közgyülésen szimpathiával fogadtak. Ez a szympathia a szeretet kifolyása volt, a melylyel régi

00000138

érdemeiért honorálta a közgyülés. De mióta látjuk, hogy a főispán a város törvényhatóságának törvényes és alkotmányon alapuló eljárása ellen állást foglalt, a mikor akadályt gördít a jogos és hazafias ellentállási törekvéseknek — bár nehéz kimondani, de lelkiismeretünk szavát kell követnünk, a mikor kijelentjük, hogy a főispán kormánytámogató törekvéseivel szemben *bizalmatlansággal viseltetünk.*

Zugó helyeslés követte dr. Saára Gyula szavait, a ki ezután beadta a következő inditványt:

A belügyminiszter 80561|II. b 1905. sz. határozatával szemben a város közönsége a következőket mondja ki.

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1905 évi junius hó 26-án tartott közgyülésén hozott 9245|147 905. sz. határozata, 1504 évi I. t. c. az 1635. évi LXXXVIII. t. c., az 1861 évi XII. t.-c., az 1790—91 évi XIX t.-c. az 1867 évi X t.-c. és az 1867 évi XII t.-c. rendelkezéseinek mindenben megfelel, ezen törvényekkel megegyezik, ezeknek természetes folyománya, szükségszerü következménye, s ezen idézett törvényekkel azonos.

Minthogy pedig a belügyminiszterium a törvényhatóságokat Magyarország világos alaptörvényeinek megszegésére, a törvényben, a hitszegéssel egyenlőnek nyilvánitott megbecstelenitő cselekedetre nem kényszerithető; ennélfogva a belügyminiszteriumnak 80561 II. b. 1905. sz. leiratában foglalt az a kijelentése, hogy a városi törvényhatósági bizottsága 9245|4245 905. sz. az adó és ujonc megtagadási határozatának bizonyos rendelkezéseit megsemmisiti, a fent idézett törvények világos rendelkezéseivel ellenkezik, s igy az 1790—91. évi XIX. és az 1867. évi XII. t.-c., értelmében semmis és tárgyánál fogva az 1886. évi XXI. t.-c. 20. §-a szerint joghatállyal nem bir; tehát a belügyminiszter megsemmisitő határozata nem vehető figyelembe még pedig annál kevésbbé, mert a fent hivatkozott törvények élő törvények, s ezeket hatályon kivül helyező törvények nem hozattak.

Ezekből folyólag tehát Székesfehérvár sz. kir. város törvényhatósági bizottsága, az 1905 é. junius 26-án tartott közgyülésén hozott 9245|II b 1905 sz. határozatát egész terjedelmében hatályában fentartja, ahhoz ragaszkodik, s annak a legszigorubb végrehajtását rendeli el.

Az elnöklő főispán Havranek József polgármesternek ugyanily irányu felterjesztését emlegette. A közgyülés tagjai azonban ismételten hangsulyozták, hogy dr. Saára inditványát teszik magukévá. A névszerinti szavazás megejtetvén az inditvány mellett 62-en szavaztak, mig ellene 7 *nem* szavazat esett és pedig: Dieballa György, Kégl Miklós, dr. Lőwy Károly, dr. Rádai Lajos, dr. Schlammadinger Jenő, Vermes Mihály, Fittler Béla biz. tagoké.

A számvevőség utasitást kér az adó és illeték egyenérték betizetése iránt. Dr. *Holly* Géza indokolni akarja beadandó inditványát. Fiáth báró főispán azonban kereken megtagadja a tárgyalást, mert szerinte a tárgysorozatba felvéve nincs. Hosszu szenvedélyes szóvita keletkezett. Dr. Saára Gyula, dr. Holly Géza ismételt felszólalásaikban a tárgyalás jogosultságát bizonyitották, a melyet azonban a főispán semmiesetre sem akart megengedni s magából kikelve kiabált. Dr. Holly Géza utját akarván vágni a már negyedórán tartó pokoli zűrzavarnak, kijelentette, hogy inditványát a következő közgyülés napirendjére kéri kitüzetni.

A kormány „intő szózata" a biz. tagok tiltakozása folytán nem olvastatott fel. Bilkei Ferenc biz. tag a következő inditványt terjesztette elő:

„Tekintve, hogy a báró Fejérváry Géza elnöklete mellett megalakult kormány, fennálló törvényeink, parlamentáris alkotmányunk, a parlamenti szokás jog és elmélet szerint sem törvényesnek, sem parlamentárisnak nem tekinthető, miért is nincs meg ezen kormánynak sem a jogi, sem pedig az ethikai alapja arra, hogy akár e nemzethez, akár ezen törvényhatósághoz intő szózattal forduljon, ennek következtében mondja ki a törvényhatóság, hogy a kormány intő szózatát, — a fenti indokokból — tudomásul nem veszi, hanem egyszerüen irattárba téteti mégis azon megjegyzéssel, hogy megbotránkozását fejezi ki a kormány azon eljárása felett, midőn intő szózatával a nemzetet félre akarja vezetni s arra törekszik, hogy a nemzet elévülhetetlen természetes jogát kijátsza.

Majd hosszab beszédben megokolva inditványát, a kormány intő szózatát az összel alkalmatlankodó légyhez hasonlitja, mely miután a tejes és husosfazekakon, meg a kiszipolyozott állatok vérén meghizott, az embert boszantja. Ő látta a Fejérváry-kormány bemutatkozását a képviselőházban szégyenletesebb vesszőfutást képzelni se lehet. Legalább 20 percig ültek halálsápadtan a pokoli gúnykacaj közepett, szemeiket fölemelni nem merték. A becsületes ember felemelt fővel, nyilt homlokkal jelenik meg ellenfelei előtt Ők azonban bünösöknek érezték magukat. A kisebbik bünük az, hogy a minden parlamenti szokásjog ellenére a fejedelmi akarat végrehajtására vállalkoztak egy olyan parlamentben, a hol semmi alapjuk nincs. A nagyobbik bünük azonban az, hogy egy idegen, nekünk ellenséges állam érdekeinek megvédésére ültek a nemzet nyakára.

Fiáth Pál báró főispán: Ausztriával nem álltunk háborubban.

Közbeszólások: — Vámháboru.

Bilkei Ferenc: Bennünket évszázadok óta az érzelmeknek egész világa választ el Ausztriától: a fekete gyász és a sárga gyülölet.

Talalkozott egy svéd emberrel, s elmondta neki, hogy miben áll a mi nemzeti küzdelmünk; az a kezeit összecsapta és bámult, hogy Magyarország rég százezer darabra nem törte szét azokat a bilinceseket, a melyekkel ily megalázó helyzetre kényszeritik. S ennek a szomoru állapotnak most báró Fejérváry cég és konpanistái a börtönőrei, a kikről meliekesen meg lehet jegyezni, hogy a leikiismeretüknél csak a zsebjük üresebb.

Fiáth Pál főispán: A kormány tagjait nem lehet elitélni azért mert Ő Felsége parancsának engedelmeskedek.

Bilkei Ferenc: Bocsánatot kér, de azt hiszi hogy a közgyülés valamennyi tagja közt Fiáth Pál báró főispánt kivéve egyetlenegy sem akadna a ki ilyen ministeriumban állást foglalni óhajtana.

Kristóffy belügyminiszter szövetkezik ujabban az Istent és hazát megtagadó szocialistákkal, a kik beigérik, hogy szept. 15 kén beverik az országház ablakait. Undorral látja ezt minden tisztességes ember s ép azért az ilyen kormánytól intő szózatot nem fogad el. Kéri annak az irattárba való helyezését. (*Eljenzés*)

Nógrádmegye, valamint Pilis-Solt-Kiskun megyéknek az átiratait a közgyülés tudomásul veszi.

Csöppenszky Mihály dr. feláll és beszélni kezd. Fiath Pál báró főispán minden áron be akarja zárni az ülést. Felkiáltások: A tárgyhoz akar szólni, Fiáth főispán: Nincs több tárgy. Végre, hosszas huza-vona után meghallgatja a következő inditványt:

A törvényhatóságáról szóló 1886: XXI. t.-c. 20. § a értelmében a törvényhatósági közgyülés az országgyülés által meg nem szavazott adó tényleges behajtására, meg nem szavazott ujoncok tényleges kiállitására vonatkozó ministeri rendeleteket nem köteles végrehajtani.

E törvényszakasz alapján e törvényhatósági közgyülés 9245|905 szám határozatában az országgyülés által meg nem szavazott adók tényleges behajtásától, meg nem szavazott ujoncok tényleges kiállitásától tiltotta el tisztviselőit.

A belügyminiszter 80561|II. b. 1905. határozatával ezen közgyülési határozatot semmisitette meg, holott az 1886: t.-c. 10 §-a értelmében a belügyminiszter kizárólag a törvényhatósági közgyülések jegyzőkönyveiben foglalt törvénybe ütköző határozatokat semmisitheti meg s rendelhet el uj eljárást, ellenben a törvénybe nem ütköző határozatokat meg nem semmisitheti, ezekre uj eljárást el nem rendelhet.

Minthogy az 1886: XXI. t. c. 55 §-a azért rendeli el a közgyülési jegyzőkönyveknek a belügyminiszterhez felterjesztését, hogy az a hivatkozott törvény 10 §-a értelmében a törvénytelen határozatokat megsemmisithesse, a hivatkozott 9245|905 sz. közgyülési határozatot pedig a belügyminiszter nem jogositott megsemmisiteni s az teljesen joghatályos, a mai közgyülés tárgyai kizárólag a törvényhatósági közgyülésnek az 1886. XXI. t. c. 20 §-ában körvonalazott jogára vonatkoznak, azért inditványozom:

mondja ki a tekintetes törvényhatósági közgyülés, hogy az 1905. augusztus 21-én megtartott rendkivüli közgyülés jegyzőkönyvét a belügyminiszterhez fel nem terjeszti.

A közgyülés egyhangu helyeslésssel magáévá teszi dr. Csöppenszky inditványát.

Fiáth Pál báró főispán (gúnyosan): Van-e még valami, Pestvármegyéhez hasonló inditvány?

Egy hang a zajban: A főispán ur bejelentett és be nem tartott lemondása.

Nyilatkozat.

Az augusztus hó 21-iki rendkivüli közgyülés alkalmával, midőn dr. Holly Géza ur inditványa felett, az irányban folyt a vita, hogy az inditvány, mely a rendkivüli közgyülés tárgysorozatába felvéve nem volt, tárgyalható-e? az e körül megindult lármás és zajos vitában, a mint néhány bizottsági tag urtól értesültem, a főispán ur, mikor én bizonyitani akartam, hogy dr. Holly ur inditványa tárgyalható és az ügyrend és a törvény ide vonatkozó §§.-ainak kikeresésével voltam elfoglalva s igy szavaira nem figyelhettem, a következőket mondta volna nekem: „Hivatkozzon a bizottsági tag ur lelkiismeretességére és igazságérzetére és tudom, hogy mi ketten egyet gondolunk és most a bizottsági tag ur mást mond, mint a mit gondol."

Miután én ezen kijelentést nem hallottam, és a kijelentés homályos értelmére tőle felvilágositást nem kérhettem, és igy nem is nyilatkozhattam, tehát ki kell jelentenem ez uton is, hogy én előttem teljesen érthetetlen a Főispán ur azon kijelentése, hogy én a kérdés alatt levő tárgyra vele együtt és egyet gondolok. De még érthetetlenebb előttem azon kijelentése, hogy én mást mondottam volna a kérdéses tárgyra vonatkozólag mint amit gondoltam, mert hiszen a Főispán ur az én gondolatom, miután vele azt soha sem közöltem és ily nyilatkozatot előtte nem tettem, nem is tudhatta.

Különben is politikai álláspontunk annyira távol áll egymástól, de a törvény magyarázatára vonatkozólag is fellogástunk és nézetünk oly homlokegyenest ellenkezik, hogy teljesen ki van zárva, hogy mi e tárgyban egyet gondolhassunk és mindenesetre a Főispán urnak a kijelentése, hogy én mást mondottam volna mint a mit gondoltam — nemcsak hogy nem jogosult, de félreértésekre is adhat alkalmat és épen azért a legközelebb tartandó közgyülésen felvilágositást fogok tőle kérni, hogy amennyiben ezen kifejezéseket használta, mit értett alatta.

Dr. Saára Gyula.

Anyakönyvi statisztika

1905. augusztus hó 12-től 1905. augusztus hó 19-ig.

I. Születés.

Született: 7 törvényes fiú, 8 leány; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; halva született törvényes fiú: 0; leány: 0 törvénytelen fiú, 0; leány 0. — Összesen: 15.

II. Halálozás.

Elhalt: 6 fi, 9 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvenyes fiu: 2, leány: 6, törvénytelen fiu: 0, leány 0; 7 éven felüli fi: 4, nő: 3. — Összesen: 15.

E szerint a születés a halálozást nem multa felül.

Elhaltak: Wäger Anna r. k. 23 napos, Felsőkirálysor 46 sz. — Garo Mátyás r. k. földm. napsz. 68 éves, Szent-György korház. — Schwarz Margit izr. 3 hónapos, Tobak-utca 15 sz. — Radits Mária, r. k. 2 hónapos, Zámoly-utca 50 sz. — Marosi Lajos, r. k. tánctanitó 81 éves, Szent István utca 11 sz. — Mihler Erzsébet, r. k. 3 napos, Könyök-utca 4 sz. — Knittlhoffer Ferenc, r. k. nyug. dv. mozdonyvezető, 62 éves, Gőzmalom-utca 6 sz. — Kovács Imre r. k. halász, 51 éves, Sütő-utca 9 sz. — Kripcsi Szabó István 8 hónapos, Sarló-utca 7 sz. — Vajjer Teréz, r. k. 13 napos, Ősz-utca 16 sz. — Barabás Mária, r. k. 21 hónapos, Vendel-utca 13 sz. — Csepi István, r. k. 24 hónapos, Széchenyi-u. 166 sz. — Kő Teréz, r. k. 18 éves, Olaj-utca 22 sz. — Prauer Mihályné Szemerei Anna, r. k. 37 éves, Malom-utca 14 sz — Móder Antalné Pallag Borbála, r. k. 41 éves, Szt.-György kórház.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Dr. Minimus. Régi dicsőségünk, hol késel az éji magányban? — Szólalj meg már rubintos virágom!

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában. Székesfehérvárott.

00000139